

Informacja Ośrodka Pomocy Społecznej w Pobiedziskach dotycząca ważnych zmian w świadczeniach opiekuńczych

Od 1 stycznia 2024 r. zmianie uległy zasady ubiegania się o świadczenie pielęgnacyjne.

Od 2024 r. roku m.in. świadczenie będzie przysługiwało opiekunom osób z niepełnosprawnością wyłącznie do ukończenia przez nie 18 roku życia, a także będzie możliwe łączenie świadczenia pielęgnacyjnego z pracą – bez jakichkolwiek ograniczeń. Jednocześnie zlikwidowany zostanie specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna.

Świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach

Świadczenie pielęgnacyjne będzie przysługiwać **opiekunom osób z niepełnosprawnością wyłącznie do ukończenia przez nie 18 roku życia**. Odmiennie od aktualnie obowiązujących zasad, będzie możliwość jednoczesnego pobierania świadczenia pielęgnacyjnego i podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej – bez jakichkolwiek ograniczeń. Na możliwość pobierania świadczenia nie będą wpływać także pobierane przez opiekuna świadczenia emerytalno-rentowego.

Istotną zmianą jest umożliwienie pobierania świadczenia pielęgnacyjnego w zwielowokrotnionej kwocie w zależności od liczby osób, nad którymi sprawowana jest opieka. W przypadku, gdy opiekun będzie sprawował opiekę nad więcej niż jedną osobą z niepełnosprawnością w wieku do ukończenia 18 roku życia, kwota świadczenia pielęgnacyjnego zostanie podwyższona o 100% na drugą i każdą kolejną osobę. Regulacja ta nie dotyczy jednak wniosków złożonych przez dyrektora placówki opieki zastępczej.

Po ukończeniu 18 roku życia osoba z niepełnosprawnością lub jej przedstawiciel będzie mógł ubiegać się o **świadczenie wspierające**.

	Świadczenie pielęgnacyjne – obecnie	Świadczenie pielęgnacyjne od 1.01.2024
Osoby uprawnione	matka albo ojciec; opiekun faktyczny dziecka; osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną; inne osoby, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności	matka albo ojciec; inne osoby, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonek; opiekun faktyczny dziecka; rodzina zastępcza, osoba prowadząca rodzinny dom dziecka, dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektor regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektor interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego
Termin	na czas nie określony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności zostało	do ukończenia przez osobę z niepełnosprawnością 18 roku życia

	wydane na czas określone	
Warunki	opiekun nie mógł podejmować zatrudnienia, pracy zarobkowej, otrzymywać świadczeń emerytalno-rentowych	brak ograniczeń
Kwota świadczenia	jednakowa wysokość świadczenia, waloryzowana każdego roku w styczniu (w 2024 r. – 2 988,00 zł)	wysokość świadczenia pielęgnacyjnego, zostanie podwyższona o 100% na drugą i każdą kolejną osobę, nad którą sprawowana jest opieka (nie dotyczy dyrektorów placówki opieki zastępczej)
Kiedy świadczenie nie przysługuje	<p>osoba wymagająca opieki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu; – pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, <p>na osobę wymagającą opieki</p> <ul style="list-style-type: none"> -inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury; -ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego (wychowawczego), specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłków dla opiekunów; – inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na 	<p>osoba wymagająca opieki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – została umieszczona lub przebywa w domu pomocy społecznej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, o której mowa w przepisach o pomocy społecznej, zakładzie karnym, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym albo schronisku dla nieletnich; – jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej; <p>osoba sprawująca opiekę</p> <ul style="list-style-type: none"> ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna;

	<p>pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.</p>	<p>na osobę wymagającą opieki – inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej; – ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub do zasiłku dla opiekuna</p>
<p>Wygaśnięcie prawa</p>	<p>z chwilą śmierci osoby wymagającej opieki</p>	<p>do ostatniego dnia miesiąca po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć osoby wymagającej opieki (ta zamiana dotyczy także osób, które zdecydowały się pobierać świadczenie na dotychczasowych zasadach.</p>

Opisane wyżej nowe warunki przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego, które obowiązują od 1 stycznia 2024 r., nie dotyczą osób, które na zasadzie zachowania praw nabytych, będą pobierać to świadczenie na podstawie przepisów dotychczasowych.

Osoba pobierająca świadczenie pielęgnacyjne w związku z opieką nad dzieckiem w wieku do ukończenia 18. roku życia i która będzie chciała po 31 grudnia 2023 r. otrzymać świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach (czyli z możliwością podejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej) musi po tej dacie zrezygnować z pobierania świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie starych przepisów i **złożyć wniosek o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie nowych przepisów.**

Przepisy przejściowe

Osoby, które posiadają prawo lub nabędą jeszcze prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku dla opiekuna lub specjalnego zasiłku opiekuńczego do 31.12.2023 r. będą mogły pobierać te świadczenia na dotychczasowych zasadach.

Prawo do pobierania świadczeń będzie przysługiwało również opiekunowi, który złożył wniosek o ww. świadczenia i oczekuje na wydanie decyzji przez Centrum, spraw pozostających w rozstrzygnięciu przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze lub rozstrzyganych przez sąd.

Opiekunowie, zachowają prawo do świadczeń na zasadach obowiązujących także w sytuacji kiedy wygaśnie ważność dotychczasowych orzeczeń osób nad którymi sprawują opieką pod warunkiem, że

- wniosek o nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności zostanie złożony w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin ważności dotychczasowego orzeczenia oraz
- wniosek o ustalenie prawa odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego zostanie złożony w terminie 3 miesięcy, licząc od wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności.

W przypadku specjalnego zasiłku opiekuńczego dodatkowym warunkiem kontynuacji wypłaty na dotychczasowych zasadach jest złożenie wniosku o to świadczenie na kolejny okres zasiłkowy w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym zakończył się dotychczasowy okres zasiłkowy.

Świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy przyznane na zasadach dotychczasowych oraz zasiłek dla opiekuna, **nie przysługują jeżeli osoba wymagająca opieki będzie miała przyznane prawo do świadczenia wspierającego.**

W sytuacji, gdy osoba z niepełnosprawnościami złoży wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wspierającego konieczne będzie:

- zawieszenie postępowania o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna.
- zawieszenie wypłaty przyznanego już świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna.

W przypadku gdy Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówi przyznania świadczenia wspierającego lub pozostawi wniosek bez rozpatrzenia – świadczenia zostaną równane od momentu ich wstrzymania oczywiście, jeżeli opiekun nadal spełnia warunki określone w przepisach.

Świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna, **wypłacony opiekunowi za okres, za który osoba wymagająca opieki otrzymała świadczenie wspierające, będzie świadczeniem nienależnie pobranym.** Do jego zwrotu wraz z odsetkami będzie zobowiązany opiekun.

Osoba z niepełnosprawnościami, składając w ZUS wniosek o świadczenie wspierające będzie mogła zdecydować od jakiego miesiąca chce mieć przyznane świadczenie wspierające, dzięki czemu może nie dopuścić do sytuacji otrzymania świadczenia wspierającego za ten sam okres, za który jej opiekun otrzymał w gminie świadczenie opiekuńcze.

Specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna – uchylone

Z dniem 1 stycznia 2024 r. zostają uchylone przepisy dotyczące specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna. Oznacza to, że od tej daty te zasiłki nie będą już przyznawane. Jednak osoby, które na dzień 31.12.2023 r. są uprawnione do pobierania któregośkolwiek z tych świadczeń, o ile są nadal zainteresowane, mogą nadal pobierać świadczenie na dotychczasowych zasadach.

Kontynuowanie wypłaty nie wymaga składania żadnego dodatkowego oświadczenia. W przypadku jednak, gdy zakończy się termin określony w decyzji, warunkiem kontynuowania świadczeń jest złożenie wniosku o wydanie nowego orzeczenia o niepełnosprawności i złożenie wniosku o świadczenie w ściśle określonym terminie.